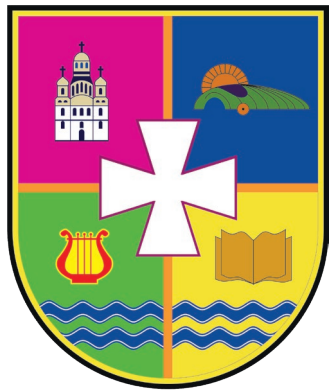

Наша громада – єдина родина

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
І.П. Котляревський.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ПРО ЖИТТЯ НАШОГО КРАЮ №16(68) 11 ВЕРЕСНЯ 2020 РОКУ

Вони вирощують і захищають ліс

Ліс – це справжнє багатство, дароване нам природою. Це окраса рідної землі, одне з джерел надходжень у бюджет, а головне – основа нашої екологічної безпеки.

Щороку в третю неділю вересня своє професійне свято відзначають люди, які піклуються про лісові багатства та сприяють їхньому раціональному використанню.

Україна посідає восьме місце в світі за кількістю лісів на території, причому половина лісів у нашій країні створена штучно, руками працівників лісового господарства.

На території Білоцерківської громади теж є ліси. І є люди, які піклуються про них, бережуть від пожеж, незаконного вирубування та стихійних звалищ.

– **Виростити ліс – це важкий і тривалий процес, що розтягується на десятки років**, – розповідає в. о. лісничого Псільського лісництва ДП «Миргородське лісове господарство» О. О. Калініченко. – **А от знищити насадження можна дуже швидко, достатньо недбало кинутого в лісі недопалка чи непогашеного вогнища.**

Ось уже 4 роки в Псільському лісництві встановлено камеру спостереження, інформація з якої надходить на монітор комп'ютера. Тож працівники увесь світловий день уважно стежать за ситуацією в лісі. Два роки тому встановили нову металеву вишку висотою 50 м. А ще для попередження пожеж лісівники переорюють ґрунт, залишаючи мінералізовані смуги.

Працівники лісництва ТОВ «Білагро»:
Володимир Багаєв, Іван Чех,
Микола Москаленко, Віталій Хавер,
Іван Сивокін, Михайло Балюк.

У Псільському лісництві постійно працює 22 кваліфікованих працівників: лісоруби, вальники лісу, трактористи та ін. Вони обслуговують тери-

торію 3806 га. Крім того, підприємство залучає сезонних працівників для висаджування та догляду за саджанцями й сіянцями.

– **Усі зрубані дерева ми повністю відтворюємо**, – продовжує Олександр Олександрович. – **У нас працює три бригади лісорубів. Вони проріджують загущені ділянки, проводять санітарні вибіркові вирубування дерев, зокрема й на значних площах. Місця суцільних зрубів виорюємо, робимо ряди й навесні висіваємо лісові культури. Здебільшого це сосна звичайна, береза, дуб.**

Користуючись нагодою, хотів би привітати всіх працівників Псільського лісництва з професійним святом. У нас дуже дружний і професійний колектив, навіть важко виокремити тих, хто працює найкраще, найстаранніше. Назву хіба що лісорубів – їхня праця найважча. Чверть віку сумлінно працює у лісництві вальник лісу Андрій Олексійович Педан. Понад 10 років трудяться Олександр Віталійович Рудяк, Едуард Іванович Фененко, Руслан Григорович Красюк. Рік тому влився в колектив Богдан Геннадійович Федько. Бажаю всім міцного здоров'я, благополуччя, успіхів у роботі. Хай пожежі й бракон'єри обходять наші володіння стороною.

Торік у Псільському лісництві встановили дві теплиці площею 70 кв. м кожна. В них вирощують декоративний посадковий матеріал: ялівці, туї тощо, які планують продавати. Роботами в теплицях керує Світлана Володимирівна Чугуй. Як бачимо, підприємство не стоїть на місці й постійно розвивається, шукає нові форми роботи.

Окрім державного підприємства, на території нашої громади опікуються лісовими масивами й приватні структури. Так, лісництво ТОВ «Білагро» орендує 318 га лісу біля сіл Лугове і Білоцерківка.

– **Так само, як і державні лісівники, ми проводимо санітарні вирубування лісу та вирубування догляду**, – розповідає майстер лісу М. В. Москаленко. – **Деревину використовуємо винятково для власних потреб, адже ТОВ «Білагро» інтенсивно розбудовується.**

Поміляється той, хто думає, ніби підприємство може рубати дерева, скільки заманеться. Щоразу місця вирубування слід узгоджувати з ДП «Миргородський лісгосп», яке надає відповідний дозвіл. Перед вирубуванням дерева

оглядає спеціальна комісія, до складу якої входять лісозахисники з Харкова. При цьому вони постійно оглядають лісові насадження, виявляючи загущені ділянки, хворі дерева тощо. І, звичайно ж, відтворюють вирубане. Так що доглядати ліс «приватникам» значно складніше, ніж державним структурам.

– **Останні три роки ми суцільного вирубування не проводимо: немає потреби**, – розповідає Микола Володимирович. – **Але це не значить, що сидимо без діла. Виконуємо вибіркові санітарні вирубування, прибираємо загарщення в лісі.**

Незважаючи на молодий вік, пан Микола має 13-річний досвід роботи та професійні знання з лісової справи. 2006 року він закінчив Лубенський лісовий технікум за спеціальністю «Лісове господарство», відслужив армію, повернувся в рідне село і влаштувався на роботу в «Білагро» майстром лісу.

– **Я сам із Бірок, дитинство моє пройшло, вважайте, серед лісу. Тому коли підріс, вирішив пов'язати свою долю з лісовою справою**, – пояснює вибір своєї професії Микола Володимирович.

Справді, ліс для Миколи – його рідна стихія, він почувається в ньому, як у себе вдома. Разом зі своєю бригадою він веде нас углиб лісового масиву, щоб показати найсвіжіші санітарні вирубування, які вони виконали. І справді, на світлій галявині поміж струнких ялин і сосен бачимо дбайливо укладені купки сухих гілок, які взимку лісівники обіцяють прибрати. Після такої процедури ліс виглядає наче причесаним, стрункішим і молодавішим.

А потім Микола Володимирович із гордістю демонструє нам «молоднячок», який дбайливо виростили лісівники: яскраво зелені пухнасті ялиночки, які щільно вишикувалися обабіч лісової дороги. Мабуть, саме тут і знаходиться те місце, де реальність, диво і фантазія живуть разом. Здається, достатньо розсунути гілочки ялинок, пройти кілька кроків углиб, і потрапиш у чарівну казку з її фантастичними персонажами.

Тож спасибі вам, шановні лісівники, що бережете цей чарівний світ лісу для наших нащадків. Енергії, наснаги і ентузіазму вам у вашій роботі! Зі святом вас, із Днем працівників лісу!

Сергій МИКОЛЕНКО.

Працівники Псільського лісництва.
Зліва направо: Олександр Калініченко,
Сергій Каленіченко, Іван Легкий,
Ростислав Вишар.

Небайдужі жителі Бірок гуртом зупинили пожежу

«Один у полі не воїн», – кажуть у народі. І це справді так. Яке б лихо не трапилось, одній людині подолати його дуже важко.

У цьому переконалися й жителі с. Бірки. 2 вересня 2020 року через страшну спеку і великий вітер, який роздував тліючі торф'яники, могло трапитися непоправне – згоріти все село.

Долю Бірок вирішували вже не хвилини, а секунди. Дуже сумно було дивитися на літніх жіночок, які стояли з ворочками документів у руках і крізь сльози молилися до Всевишнього.

Неподалік до них із великою швидкістю наближалися страшні вогняні язики.

Коли я підійшла до полум'я, мимоволі промайнула думка: «Це кінець». Аж раптом ззаду мене під'їхав житель нашого села Оношко Микола Дмитрович і, не вагаючись ні секунди, став ламати гілки дерев і гасити вогонь. І я мовби прокинулася від страшного сну й теж стала ламати

гілки і забивати вогнище, щоб не допустити до будинків. Підбігли й інші жителі села, стали поряд і почали забивати вогонь.

Спасибі Миколі Дмитровичу, він не розгубився перед небезпечкою й став прикладом для інших. Ми боролися з вогнем, поки не під'їхала техніка ТОВ «Білагро» й пожежники з району. Втім, вогнище розгорілося в такому радіусі, що техніці потрібна була людська допомога. Ми стали ланцюжком і забивали вогонь, де

могли, а на більших ділянках працювала техніка.

Усі разом ми подолали стихію. Від імені жителів вул. Лугова і Псільська велике спасибі й низький уклін усім, хто був небайдужий до цього лиха. Було врятовано не тільки крайні будинки, а все наше село.

Хочу звернутися до жителів нашого села. Люди, не будьте байдужими до того, що відбувається поряд. Дякувати Богу, ТОВ «Білагро», не зволікаючи, надіслало в Бірки техніку.

Приїхали й пожежники. Але ж потрібен час, щоб вони доїхали! І якби жителі села байдуже чекали на техніку, повірте, могло б спалахнути все село! Тільки ми всі гуртом, як і цього разу, можемо врятувати свої домівки, своє село. Життя нашого села залежить тільки від нас з вами: від нашої згуртованості та активності.

Зоя ЗЛЕНКО,
жителька с. Бірки.

Що треба знати про місцеві вибори

25 жовтня 2020 року в Україні (крім окупованих територій Донецької, Луганської областей та АР Крим) відбудуться місцеві вибори.

Рішення про це ухвалила Верховна Рада 15 липня 2020 року. Оскільки з 1 січня в Україні діє нове виборче законодавство – Виборчий кодекс України – вибори відбудуватимуться за новими правилами.

Вибори депутатів обласних, районних, районних у місті рад, а також депутатів міських, сільських, селищних рад (територіальних громад із кількістю виборців 10 тисяч і більше) відбудуватимуться за системою пропорційного представництва за відкритими виборчими списками.

У виборчому бюлетені будуть зазначені партії, які висунули кандидатів до відповідної ради, а також список цих осіб. Виборці мають обрати не лише партію, яку хочуть бачити у раді, а й конкретного кандидата, та вписати його

порядковий номер у списку у відповідну клітинку. Від кожної партії буде мінімум 5 кандидатів. Також запроваджується гендерна квота – двоє з п'яти кандидатів повинні бути іншої статі.

Вибори депутатів місцевих рад територіальних громад із кількістю виборців до 10 тис. (зокрема й до Білоцерківської сільської ради) відбудуться за мажоритарною системою. Тобто депутатів сільради ми обиратимемо так, як і раніше: територію громади поділять на виборчі округи, причому вони будуть багатомандатними. На кожному округові ми обиратимемо двох найдостойніших кандидатів. Вони й представлятимуть інтереси жителів свого округу в сільській раді.

Фахівці довго сперечалися щодо назви виборів: вони перші в

громаді чи чергові? Зрештою дійшли згоди, що це перші вибори.

Варто також мати на увазі, що цьогоорічні місцеві вибори організовуватимуться на новій територіальній основі. Так, згідно з Постановою Верховної Ради України від 17 липня 2020 року № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів» було утворено укрупнені райони. У Полтавській обл. їх чотири. Територія Білоцерківської ОТГ входить до Миргородського району. Отже, 25 жовтня ми будемо обирати депутатів Полтавської обласної та Миргородської районної рад.

До складу Білоцерківської ОТГ приєднали територію Рокитянської ОТГ. Попри збільшення території громади, кількість депутатів сільської ради лишилася незмінною – 22 особи. Адже кількість депутатів розраховується залежно від кількості виборців (а не площі).

Календарний план виборів

15–24 вересня – висування кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського голови, подання документів для реєстрації.

До 30 вересня – внесення до відповідної територіальної виборчої комісії подання щодо кандидатур до складу дільничних виборчих комісій.

До 2 жовтня 2020 року включно – оприлюднення відомостей про реєстрацію кандидатів у депутати сільської ради та кандидатів на посаду сільського голови.

До 9 жовтня 2020 року включно – утворення дільничних виборчих комісій.

До 19 жовтня 2020 року включно – внесення до відповідної територіальної виборчої комісії подання про реєстрацію офіційних спостерігачів.

До 23 жовтня, 20.00 – подання до дільничної виборчої комісії поштою або через інших осіб власноручно написаної заяви виборця з проханням забезпечити йому голосування за місцем перебування.

23 жовтня, 24.00 – завершення передвиборної агітації.

До 24 жовтня, 12.00 – повідомлення дільничної виборчої комісії (письмово або особисто) про бажання виборця голосувати у приміщенні для голосування.

До 24 жовтня, 18.00 – внесення змін до уточненого списку виборців на підставі рішення суду, повідомлень органу ведення Державного реєстру виборців щодо усунення кратного включення виборця до списку виборців на виборчій дільниці.

25 жовтня, 8.00 – 20.00 – проведення голосування.

ТВК уже працює

На території нашої громади розпочала роботу Білоцерківська сільська територіальна виборча комісія Миргородського району Полтавської області. Комісія працює в Білоцерківському сільському будинку культури за адресою: с. Білоцерківка, вул. Лесі Українки, 30

Персональний склад Білоцер-

ківської сільської територіальної виборчої комісії: голова Борблик С. Г.; секретар Вишник О. Ф.; члени комісії Легкий О. О.; Таран С. Ю.; Городнич В. В.; Грачов М. І.; Захаренко С. М.; Лазоренко С. І.; Смірнова В. К.; Ступа Л. І.; Грищенко С. В.; Сизоненко М. О.; Олефір А. А.; Бірук В. П.; Веретельник С. М.; Карасенко К. В.

Багатомандатні виборчі округи з виборів депутатів Білоцерківської сільської ради на перших виборах депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів 25 жовтня 2020 року

Номер багатомандатного виборчого округу	Опис меж багатомандатного виборчого округу	Орієнтовна кількість виборців в окрузі	Кількість депутатських мандатів, що розподіляються в окрузі
1.	с. Балаклія, с. Колосівка, с. Писарівщина, с. Шипоші	402	2
2.	с. Білоцерківка, с. Коноплянка, с. Лугове	632	3
3.	с. Краснорівка, с. Дзюбівщина, с. Герусівка, с. Сидорівщина, с. Морозівщина	911	4
4.	с. Бірки, с. Бalandи, с. Вишняківка, с. Стінки	371	2
5.	с. Поділ, с. Огірівка	629	3
6.	с. Корнієнки, с. Вишарі, с. Мостовівщина, с. Попове, с. Цикали, с. Трудолюбиве, с. Шпирни	775	4
7.	с. Рокита, с. Кравченки, с. Андрушене, с. Говори	737	4

ТВК працює в Білоцерківському будинку культури.

Зверніть увагу

Відповідальне ставлення працівників та роботодавців до власного здоров'я та здоров'я оточуючих

Захворів – сиди вдома.

Не варто ризикувати власним здоров'ям та здоров'ям інших.

- У разі погіршення стану слід звернутися до свого сімейного лікаря.

- Керівникові потрібно забезпечити недопущення перебування на робочому місці працівників із симптомами гострого респіраторного захворювання, підвищеною температурою тіла.

Діагностика. Як визначити на початкових стадіях коронавірус

- На початковій стадії коронавірус має такі ж симптоми, як інші гострі вірусні захворювання. Визначити можуть тільки спеціальні тести.

- Найпоширенішими симптомами є головний біль, кашель, лихоманка та утруднення дихання, в деяких випадках – діарея або кон'юнктивіт. Новий штам коронавірусу може викликати тяжку форму пневмонії. В цьому його небезпека.

Як можна заразитися

- Наразі відомо, що новий коронавірус передається краплинним та контактним шляхами.

Захворів?

Сиди вдома!

Прості речі рятують життя

- Вірус не циркулює в повітрі. Він не здатний переміщатися на великій відстані. Він є тільки в крапельках, які людина видихає під час кашлю чи чхання. Відстань – це гарантія безпеки. Це фактор переривання епідемічного ланцюга. Тому неможливо заразитися навіть від інфікованої людини, якщо ви перебуваєте на безпечній відстані (1,5–2 м).

- На поверхнях вірус може жити близько 3 годин. Тому важливо дезінфікувати поверхні, ручки дверей і т. д.

- Переважає контактний шлях,

коли вірус потрапляє на слизові оболонки носа, очей через руки або інші предмети (хустинку, рукавиці) після торкання до об'єктів, що забруднені виділеннями із дихальним шляхом хворого чи інфікованого.

- Краплинним шляхом вірус передається від людини до людини під час кашлю або чхання у тісному контакті, коли утворюються краплі діаметром понад 5 мкм. Коронавіруси не здатні зберігати інфектогенність (заразність) під час передавання на великій відстані. Тому тісним контактом вважають

відстань менше 1 м.

Як довго вірус живе на поверхнях

За попередньою інформацією вірус може виживати на поверхнях лише протягом 3 годин. Прості дезінфікуючі засоби можуть вбити вірус, унеможливаючи зараження людей.

Як забезпечити себе від зараження

- Ретельно і часто мийте руки з милом чи обробляйте їх антисептиком.

Миття рук із милом:

- тривалість процедури 20–40 с;

- вода має бути теплою (комфортної температури), а не холодною чи гарячою;

- обов'язково мийте руки після приходу з вулиці, перед прийманням їжі, після відвідування туалету, якщо відсутній антисептик для рук.

Оброблення рук спиртовмісним антисептиком:

- спиртовмісний антисептик для рук – розчин зі вмістом спирту 60–80 %;
- тривалість оброблення –

близько 30 с;

- обов'язкова процедура в разі будь-яких контактів із (потенційно) забрудненими об'єктами;

- контролюйте доступ дітей до антисептика (він містить спирт і токсичний для прийому всередину).

Додаткові рекомендації працівникам на об'єктах харчування

- Видавання їжі проводиться з використанням засобів індивідуального захисту (маска, рукавиці, захисні екрани).

- При термообробці необхідно суворо дотримуватися існуючих вимог до приготування страв.

- Миття посуду повинно проводитися за інструкцією:

- видалення залишків їжі;
- миття щіткою за температури води 50 градусів із миючими засобами;

- миття з додаванням дез. розчину у іншій ємності (ванні);
- ополіскування під проточною водою температурою не менше 65 градусів (також у окремій ємності);

- просушування на спеціальних полицях.

Великобагачанське районне управління Головного управління Держпродспожислужби в Полтавській області.

«Руки пухли так, що не могла тримати руль велосипеда...»

На пропозицію поговорити про життя, що минуло, Парасковія Григорівна Катруша спочатку не погоджується: «Трудно його згадувати, те життя»... Тендітна, з відкритим приємним обличчям, стрункою поставою і тоненьким голосочком вона схожа на лялечку. Зрештою, вислухавши наші переконання, господиня запрошує журналістів у хату.

...3 далеких часів на місці нинішнього села Поділ були розкидані поселення козацьких родин – хутори, які йменувалися за прізвищами їхніх засновників. У одному з таких хуторів, що мав назву Титаренки, у багатодітній сім'ї колгоспників 15 вересня 1940 року народилася дівчинка Паша. Вона була четвертою, наймолодшою дитиною у батьків.

Важко згадувати Парасковії Григорівні ті роки: війна забрала в неї дитинство. Голос її тремтить, вона зупиняється, переводить дихання, і, втираючи кінчиками хустинки непрохані сльози, продовжує. Як пережили війну? Це вона пам'ятає. Залишилися без житла: їхня хата згоріла, як і в переважної більшості односельців, маму з чотирма дітьми тимчасово поселили в колгоспній хатині. Батько з фронту не повернувся, мама отримала на нього похоронку. Пам'ятає Парасковія Григорівна й голод 1947 року:

– **Тепер у людей є погребі, а тоді урожай заготовували в ями. Зібрану картоплю теж там зберігали. А потім, як вибирали її – вона була як крохмаль, їли, що є. Корівку мамо держала, отак і вижили. Дуже важко було...**

Уже на другий день після закінчення у Подолі семирічки Паша пішла працювати в колгосп. Дівчині доручили доглядати телят на бригаді, яка розташовувалася в сусідніх Чугуях. В осіннє бездоріжжя, в снігові заметілі й весняні повені вона долала пішки понад кілометр, щоб дістатися до бригади. А потім спішила до мами, яка працювала на щойно створеному колгоспному гусятнику, щоб і їй допомогти.

– **Якось приїхав до нас на бригаду голова колгоспу Лень Іван Васильович на своїй «Победі». За шофера в нього був Іван Катренко. І казав: «Дівчата, нам потрібні доярки, хто**

підє?» Я й напросилася, бо доїти вміла, ми ж корову держали...

Тричі на день худорлява тендітна дівчина доїла своїми пучками 15 корів і порала 5 телиць. Транспортерів тоді не було, корми роздавали вручну, гній вичищали лопатами, дівчата вантажили його на гарбу, а скотарі вивозили. Взимку Паша на своїх худеньких плечах тягала величезні торби соломи, щоб нагодувати корів, влітку випасала їх.

– **Тоді наче й не дуже заморювалася. Може, що молода була. Та й веселіше тоді якось було. Я була серед дівчат найменшою: як брати солому, так я найперша на скирду лізу, сміємося з дівчатами, шуткуємо – дарма, що важко! У вільний час між доїнням збираємося разом і то кружева в'яжемо, то вишиваємо...**

Та все ж тяжка праця давалася взнаки: від надмірного напруження при доїнні в Паші опухли руки. Щовечора, сідаючи на велосипед, щоб їхати додому, вона не могла тримати руками руля: обпиралася об нього ліктями, тільки так і їхала.

– **Зоотехнік Мусій Мойсейович Бондар, було, приїде на ферму, побачить мої опухлі руки й каже голові: «Та вона ж тут не вробить!» А мені ж хочеться заробити копійчку! Хочеться й платтячко якесь купити, й черевики (вони тоді 1,5 рубля коштували), щоб було в чому в клуб ходити... Ми з мамою дуже бідно жили.**

І Паша ні за що не погоджувалася на іншу, легшу роботу. Якщо не встигала зранку всіх корів відойти до приїзду молоковоза, дівчата їй допомагали. У свою чергу й вона допомагала своїм напарницям. Так і минули 12 років її роботи на фермі.

Та одного разу наважилася Паша поїхати на

заробітки в Донецьку область. Там жив її брат із сім'єю, розповідав, що доярки на Донбасі непогано заробляють: 100 рублів на місяць. Багато наших земляків тоді виїхали на заробітки на Донеччину і не пожалкували: за кілька місяців роботи вони змогли собі збудувати там хати і обжитися. Паша попросилася у відпустку на місяць і, живучи у брата, непогано підзаробила. Та коли повернулася додому, дізналася, що на її місце взяли іншу доярку.

– **Що роботи? Пішла я в ланку. Попробувала: спина болить, попереk болить. Не вполю, і все! На фермі мені легше. А тут приїздить наш бригадир Володимир Олександрович і просить мене: треба на свинарнику поробити з тиждень, поки вони не підшукають заміну жінці, яка на пенсію вийшла. Пішла я на свинарник і проробила там 30 років – як один день!**

На свинарнику теж усі роботи виконували вручну, транспортерів не було. Жила Паша тоді на Бондарях разом із сестрою Надією, старша сестра Люба вийшла заміж, пішла до чоловіка. В 1969 році вийшла заміж і вона – за місцевого хлопця Миколу Катрушу. По молодості він працював на заробітках у Казахстані, а тільки-но повернувся і влаштувався трактористом у колгосп, як забрали його в армію. Був у зоні бойових дій, виконував інтернаціональний обов'язок, отримав поранення, додому повернувся інвалідом.

– **Хірург, який його оперував, дав гарантію, що Микола ще 5 років проживе, а він прожив 30 років. А мама моя довгожителка: померла на 102 році життя. Я стільки не проживу: все болить, ноги болять, поки корівку витягну на пасовище – хоч би мені де сісти! На роботі так не виморювалася, як тепер удома...**

Парасковія Григорівна, яка все життя працювала, не покладаючи рук, і зараз не уявляє себе без роботи. Вона живе разом із дочкою Ларисою і зятем Сергієм. Сергій – колишній АТовець, захищав суверенітет України на Донбасі.

П. Г. Катруша.

Парасковія Григорівна тривалий час заправляла всім хазяйством у родині: держали дві корови, телят, птицю. Вона могла й дров нарубати, і трави накосити, а ще пасла худобу, доглядала птицю, варила їсти на всю сім'ю. Тепер, жаліється, заслабла. І зір погіршився: зовсім недавно могла продіти нитку в голку, сама шила (правда, в окулярах). А загалом вона обходиться без окулярів, вони потрібні їй хіба що для того, щоб почитати газету. Не пам'ятає старенька, щоб чимось серйозним хворіла, а нещодавно все ж довелося звернутися до лікаря: болів шлунок.

Є в бабусі двоє онуків: Стасик і Ліля. Стасик побував у Чехії, заробив грошей, купив машину, знову планує їхати за кордон, чекає виклику. Ліля живе в Диканьці, збирається заміж. Парасковія Григорівна сподівається, що незабаром молоді подарують їй правнука.

Хай береже Вас Господь, шановна Парасковіє Григорівно, від хвороб і негараздів, а доля дарує Вам довгі роки життя на радість дітям, онукам і майбутнім правнукам! Із днем народження!

Сергій МИКОЛЕНКО.

Її всі поважали, любили і звали Настушкою

Скромне обійстя Анастасії Яківни Луць у Балаклії не має ні паркану, ні воріт. Воно розташоване під горою, порослою лісом. Цього року на горі завелися лисиці, які внадилися в курник і переловили всіх курей. Тому птицю старенька не тримає: воювати з лисицями їй не під силу. Розплодилися цього року й гадюки, полюють на них лелеки, одну гадюку Анастасія Яківна вбила прямо біля порога лопатою...

85-річну самотню жінку навідує соцпрацівниця Світлана Миколаївна Літвінова, та загалом Настя Яківна самотужки справляється з господарством: сама варить собі їсти, доглядає хазяйство, бореться з бур'янами.

Худорлява, симпатична бабуся зі слідами дівочої вроди на обличчі, вона мимоволі викликає симпатію, приваблює до себе своєю ширістю і відкритістю. Відчувається: життєві негаразди завдали їй глибоких ран, але вона вистояла, не зламалася. Крізь неспішну її розповідь часом проривається така беззахисність і самотність, що інстинктивно хочеться обійняти її, пригорнути до себе й захистити.

...Вона народилася в мальовничому селі Довгалівка неподалік Великої Багачки у перший день 1935 року. Село тільки-но почало оправлятися від страшного голодомору 1932–33 років, від якого полягло 128 його мешканців. Люди жили надією на краще, аж раптом – нове випробовування: війна.

Батька забрали на фронт, а мати з дітьми і старенькою бабусею лишилися в окупації. Голодні воєнні роки назавжди закарбувалися в пам'яті маленької Настусі.

– **Пам'ятаю, – згадує старенька, – як німці відібрали десь у людей в'язки соломи, щоб піч розпалювати, понаривли бузини і принесли до бабусі, щоб вона зварила їм кисілю. Ми, діти, сидимо у кутку, сподіваємося, що й нас нагодують. Бабуся витягла з печі те вариво, німці дали нам по ложці у миску, ми спробували – смачно. Чекаємо, коли ж їще dadуть, воно ж добре! А вони самі все виїли, нам більше не дали...**

Пам'ятає Настя Яківна і своє повоєнне дитинство. Тоді за дитячі іграшки правили снарядами, міни і патрони, яких було безліч – по садах, полях, городах. Скільки невинних дитячих душ загинуло, скільки покалічилося від тих забавок!

– **Назбирають, було, цих металевих штук, багаття розкладуть і кидають туди свої знахідки. Воно як шарахане! Летить геть усе, обов'язково козось та зачепить... Я сама колись знайшла щось таке довгеньке і довбаю його камінцем. Мати каже: «Викинь його!» А я не послухалася, вирішила додовбати до кінця. Звідтіля почалося висипатися щось біле. А хлопець один пробігав**

А. Я. Луць.

мимо, побачив, та й відібрав його в мене. А мене послав корів завертати. Я пішла до корів ображена, коли чую позаду – як шарахане! Бідному хлопцеві ногу поранило і пальці повідірвало...

Після вигнання німців у вересні 1943 року Настя пішла до школи. Село було майже все спалене, лиш подекуди залишилися вцілілі хати. Деякі з них і пристосували під шкільні приміщення. Не було паперу, ручок, підручників, не вистачало вчителів, за парти в класах сідали діти різного віку. Згодом було відбудоване старе приміщення школи. Коли Настя вчилася в старших класах, при школі з'явилася кролеферма й гектар землі для ділянок, на яких працювали учні разом із учителями.

Після школи Настя вивчилася у Полтавському торговому училищі на продавця і одержала направлення в Балаклію. Магазин у селі був один – продуктовий і промтоварний водночас. А продавчинь було двоє: Настя і Маруся. І жили дівчата попервах теж разом на квартирі.

Невдовзі Настя вийшла заміж. Чоловік – Василь Петрович Луць, працював у радіорубці. Жили гарно, не сварилися: жінка вміла скрізь підтримати лад – і в господарстві, і в душах. Толкові, здібні, вмілі – так про них говорили люди.

Продавчиню Настю знало все село. Моторна, весела, життєрадісна, вона завжди була рада догодити людям. І такою залишалася все життя. Тож усі в Балаклії називали її Настушкою.

– **У 60-х роках життя в селі вирувало, – приєднується до розмови голова ветеранської організації, депутат сільської ради Любова Андріївна Лобанова. – Розбудовувався колгосп «Заповіт Леніна», село росло, народжувалися діти й робота була всім. І Боже збав, якщо хтось не працює: одразу з Багачки приїжджають три «бобіки» з міліцією – виховували «тунеядця». Усі люди працювали, й коли поверталися пізно увечері з роботи, заходили в магазин. Усі знали: Настуся ніколи не зачинить магазин, поки не обслужить останнього покупця.**

А відчинявся магазин о 7-й ранку. Тож Настуся мусила до роботи попоратися по господарству, наварити їсти. Коли народилися сини Толік і Сергій, то односельці не могли зрозуміти, як жінка встигає все зробити й чи лягає вона спати.

Віконця її хатини світилися, як на залізничній станції – мало не всю ніч. Спати вона лягала далеко за північ, а прокидалася о 4-й ранку.

– **Люди старшого віку, які працювали в колгоспній бригаді, розказували: бригадир о пів на п'яту ранку стукав у вікно, викликав на роботу, – продовжує Л. А. Лобанова. – Чекав кілька хвилин, і коли господиня не виходила, доробляючи хатню роботу, брав відро з водою, заходив у хату, виливав воду в піч. Йому було байдуже, чи встигла жінка приготувати дітям їсти, чи ні – треба їхати на роботу!**

35 років пропрацювала продавчиною Анастасія Яківна. 35 років простояла на ногах у магазині. Всі роботи з підготовки товару до продажу виконувала сама.

– **Бувало, привезуть у магазин цілі туші свинячого м'яса, треба було його порубати. Та ще так, щоб не було друзків. Я з дитинства рубати вміла. Як я рубаю, в мене друзків нема. Як Наташка почне рубати – в неї повні купи відходів: вона двічі по одному місцю попасти не може. А скільки риби свіжої тоді привозили! Треба було швидко її**

продати, щоб не пропала. Всього було...

Три роки минуло, як Настя Яківна лишилася сама. Спочатку трагічно загинув молодший син Сергій, а потім пішов у кращій світ і чоловік: не витримало батьківське серце втрати сина. Та є в бабусі дві онучки – Марина і Аліна – діти старшого сина Анатолія. А ще Сергійів Руслан, він теж уже дорослий. Підрастає й 4-річна правнучка Поліна. На бабусине 85-річчя внуки влаштували для бабусі справжнє свято, накрили шикарний стіл.

– **А недавно Руслан до мене приїжджав, покосив у садку, город поміє вибрати. В нього вже дівчина є, я йому землю відписала...**

Тягар прожитих років не зміг її зігнути: вона залишилася такою ж стрункою Настушкою, як була в молодості, лише трохи схудла і змарніла. А ще болить ліва рука в плечі, скаржиться старенька. Вона проводить нас аж до дороги, а прощаючись, зичить нам здоров'я і дякує, що не забули про неї. Тримайтеся, Анастасіє Яківно, люди Вас люблять і пам'ятають!

Сергій МИКОЛЕНКО.

Виконком Білоцерківської сільської ради та ветеранська організація глибоко сумують з приводу смерті

жителя с. Огірівка, дитини війни
**МИЗИНА
Михайла Яковича;**

жителя с. Бірки, ветерана праці
**НОВИЦЬКОГО
Дмитра Мефодійовича**

і висловлюють співчуття рідним і близьким покійних.

Поповнення в нашій громаді

**Вітаємо жительку с. Білоцерківка
Ганну Володимирівну Пчюлкіну
з народженням другої дитини –
синочка Пчюлкіна
Віктора Андрійовича.**

**Бажаємо Вам та Вашим дітям
міцного здоров'я, щастя, радості
від життя. Хай дітки ростуть
допитливими, розумними,
успішними, енергійними, спритними
та наполегливими**

**Дні народження відзначають
члени нашої громади:**

15 вересня

КАТРУША ПАРАСКОВІЯ ГРИГОРІВНА
(с. Поділ) – 80 років;

19 вересня

ФЕНЕНКО ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ
(с. Балаклія) – 65 років;

20 вересня

ПИЛИПЕНКО ГРИГОРІЙ ПАВЛОВИЧ
(с. Дзюбівщина) – 90 років;
ПУШКАРСЬКА ВАЛЕНТИНА ІВАНІВНА
(с. Огірівка) – 70 років;
СТЕЦЕНКО МИХАЙЛО МУСІЙОВИЧ
(с. Красногорівка) – 65 років;

22 вересня

ЧОРНУХА АНАТОЛІЙ ПАВЛОВИЧ
(с. Бірки) – 80 років;

23 вересня

ЄГОРОВ БОРИС АНДРІЙОВИЧ
(с. Лугове) – 80 років.

**Виконком Білоцерківської сільської
ради, рада ветеранів та члени
громади поздоровляють іменинників
і бажають щастя, благополуччя,
міцного здоров'я, енергії, оптимізму,
любові й розуміння в родині,
підтримки надійних друзів.**

**Хай звучать найщиріші вітання!
«3 Днем народження!», – скажуть усі.
Хай здійснюються всі побажання,
Буде радісно хай на душі.**

**Хай здоров'я не зрадить завчасно,
Мир і злагода будуть в сім'ї,
На душі хай весна буде ясна
Навіть в сірі нахмарені дні.**

Почалися заняття в школах

**Другий тиждень у навчальних закладах громади триває
навчальний процес.**

Новий навчальний рік почався в умовах пандемії коронавірусу. І хоча дехто стверджує, що діти легко переносять COVID-19, працівники освітніх закладів громади розуміють усю величезну відповідальність, покладену на них. Адже діти – це наше майбутнє, а їхнє життя і здоров'я – безцінні.

– Ми неухильно дотримуємося всіх протипідемічних заходів, рекомендованих Міністерством охорони здоров'я, – запевняє директорка Білоцерківської ЗОШ І-ІІІ ступенів В. В. Городничка. – Зокрема у коридорах на перервах учні старших та середніх класів ходять у масках. На уроках їм дозволено бути без масок. Молодші школярі можуть не носити захисних засобів. Уроки для них проводимо здебільшого на свіжому повітрі. Подбали ми й про постійне миття рук та організацію харчування в їдальні. Відповідно до рекомендацій МОЗ, батькам не дозволено заходити до школи. І треба сказати, що всі дорослі з розумінням поставилися до цих вимог.

Попри це, 1 вересня в Білоцерківській школі все ж влаштували свято для першокласників (а їх

цього року в школі – 12). Воно відбулося на шкільному подвір'ї, на свіжому повітрі.

В інших закладах громади теж не змогли відмовитися від урочистого початку нового навчального року. Правда, наголосують керівники, намагалися дотримуватися соціальної дистанції та обмежилися в часі.

– Цього року у нас до першого класу прийшло десятеро дітей, – розповідає директорка Подільської ЗОШ І-ІІ ступенів Л. В. Пономаренко. – Оскільки випускного класу в школі немає, їх вітали шестикласники. Учні інших класів одразу пішли в класи на перший урок. Виховні години проводили класоводи. Після короткого вітання почалися заняття й у 1 класі. Перший урок для першокласників провела їхня перша вчителька Ніна Олександрівна Хорольська.

Нетрадиційний Перший дзвоник пролунав і в Красногорівській школі. На лінійку «Вперше і востаннє» зібралися лише учні перших та одинадцятих класів. Решта школярів пішли до класів.

Як розповіли в школі, дев'ятикласники провели перший урок

**Вітальне слово до учнів директорки
Балакліївського НВК Л. П. Луць.**

**Першокласники
Білоцерківської школи.**

у новому навчальному році серед природи, подорожуючи маршрутами екологічної стежки «До центру Полтавщини». Провели репортаж «Ми – дев'ятикласники», подорож у минуле «Як все починалося», не забули і про рік математики, провівши конкурс «Цікава математика для мене». У п'ятикласників відбулася подорож до країни П'ятландії та пікнік. 6 та 7 класи провели захід «Веселі початок». А восьмикласники вивчили всі правила боротьби з COVID-19.

У Бірківському НВК для молодших школярів 1 вересня провели святкову лінійку, а для 5–8 класів – цікавий і захоплюючий квест із дотриманням соціальної дистанції.

У Балакліївському НВК свято тривало всього кілька хвилин. Діти виконали гімн і розійшлися по класах. Багато занять тут проводять на свіжому повітрі й навіть створили два «зелені класи», розставивши парти під липами.

Тож хай новий навчальний рік принесе тільки приємні враження та радість живого спілкування!

Свято в Білоцерківській школі.

Вшанували побратима

Стало доброю традицією для козаків Красногорівської сотні Українського козацтва щороку на початку вересня вшанувати пам'ять вірного сина України, патріота, генерал-хорунжого Українського козацтва, письменника і просто гарної людини Леоніда Івановича Рябенка.

Ось і цього року біля меморіальної дошки на будинку, в якому мешкав Рябенко, зібралися його побратими-козаки з Красногорівки, Подолу, Миргорода.

Отець Сергій, священник Православної церкви України, відкрив мітинг молебнем

зі вшанування пам'яті славного козака. На мітингу виступили люди, які знали Л. І. Рябенка, й добрим словом згадали померлого. На завершення патріотичного дійства всі присутні виконали гімн України.

Висловлюємо щирі вдячності нашому козакові, синові Леоніда Івановича – Анатолію, який узяв на себе основний тягар підготовки і проведення цього заходу.

Володимир БІРУК.

Консультація**Монетизовано «пакунок малюка»**

Із 1 вересня 2020 року уряд змінив механізм надання «пакунку малюка». Відтепер батьки мають право обирати: отримати одноразову допомогу в натуральній формі чи грошову компенсацію.

Передбачено, що виплата грошової компенсації вартості одноразової допомоги «пакунок малюка» на дітей, які народились у 2020 році, проводиться після надання в повному обсязі натуральної допомоги.

Розмір грошової компенсації становить 5 тис. гривень. Право на її отримання мають:

- громадяни України, іноземці та особи без громадянства, у яких народилась дитина та які разом з нею на законних підставах проживають на території України, є її батьками, патронатними вихователями, прийомними батьками, батьками-вихователями, опікунами (якщо батьки відмовились від новонародженої дитини в пологовому будинку (відділенні), перинатальному, ненародженому центрі) і забезпечують належні умови для догляду за нею та її вихованням;
- громадяни, які у 2020 році не отримали «пакунок малюка» в натуральному вигляді.

Алгоритм отримання одноразової грошової компенсації такий:

I крок: звернутися до відділення АТ КБ «ПриватБанк» та відкрити там рахунок зі спеціальним режимом використання, отримати спеціальну соціальну картку «Пакунок малюка». При собі слід мати паспорт, довідку про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків та мобільний телефон.

II крок: подати заяву із зазначенням реквізитів спеціального рахунку (за встановленою формою Мінсоцполітики) до управління соціального захисту населення за місцем проживання. В об'єднаних територіальних громадах заяви з необхідними документами приймають уповноважені особи сільських (селищних) рад.

До заяви необхідно додати:

-копію свідоцтва про народження дитини;

-копію документа про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або копію паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків);

- довідку з пологового будинку про неотримання одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» (у разі народження дитини у пологовому будинку у 2020 році).

За потреби до заяви додаються додаткові документи:

копія посвідки на постійне проживання/посвідчення біженця/довідки про звернення за захистом в Україні (для іноземця та особи без громадянства)/посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту;

копія рішення районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу місцевої ради або суду про встановлення опіки (у разі здійснення опіки над дитиною);

копія рішення районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, ви-

конавчого органу міської ради про влаштування дитини в сім'ю патронатного вихователя (для патронатного вихователя);

копія рішення районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської ради про влаштування дитини до дитячого будинку сімейного типу або прийомної сім'ї.

Батьки або уповноважені особи мають право звернутися за компенсацією протягом 12 місяців з дати народження дитини.

Виплата грошової компенсації проводиться у грошовій безготівковій формі шляхом перерахування коштів на спеціальний рахунок отримувача, відкритий в АТ КБ «ПриватБанк».

Протягом 12 місяців після зарахування коштів на спеціальний рахунок батьки можуть використати грошову компенсацію у безготівковій формі виключно на придбання: дитячих товарів (засобів догляду за дітьми та дитячих засобів гігієни, зокрема підгузків, серветок; дитячого одягу та взуття; дитячого харчування; дитячого посуду; дитячих іграшок; текстилю для дітей, у тому числі рушників, ковдр) та товарів для породіллі (прокладок для лактації; прокладок післяпологових).

Однак робити закупі можна лише в закладах торгівлі, які долучаться до публічного договору про реалізацію пілотного проєкту монетизації, а не в будь-яких магазинах. Реєстр таких закладів торгівлі розміщується на офіційних веб-сайтах Мінсоцполітики та АТ КБ «ПриватБанк».

Оскільки зараз відбувається процедура укладання договорів із закладами торгівлі, то перелік таких закладів постійно розширюватиметься.

Із додатковими запитаннями можна звертатися на телефон обласної гарячої лінії департаменту **0-800-500-620**.

Департамент соціального захисту населення Полтавської ОДА.